

5. zasedání Zastupitelstva města Ústí nad Labem

dne:

6. 3. 2023

bod programu:

7.

věc:

obecně závazná vyhláška, kterou se zakazuje požívání alkoholických nápojů za účelem zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na vymezených veřejných prostranstvích

důvod předložení:

schválení nové vyhlášky po zrušení vyhlášky předcházející

dopad na rozpočet:

Bez nároku na rozpočet

zpracoval:

Mgr.et Mgr. Hana Petříková, právník

předkládá:

PhDr. Ing. Petr Nedvědícký, primátor

projednáno:

Rada města dne 13. 2. 2023, č. usn. 213/10R/23
Mgr. Lucie Kinter Radičová, vedoucí právního oddělení
Mgr. Miloš Studenovský, tajemník magistrátu
Kateřina Slivová, Specialista GDPR

přizváni k jednání:

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo města Ústí nad Labem po projednání

vydává

Obecně závaznou vyhlášku, kterou se zakazuje požívání alkoholických nápojů za účelem zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na vymezených veřejných prostranstvích

Přílohy:

č. 1 návrh OZV alkohol.pdf

Důvodová zpráva:

Zastupitelstvu města Ústí nad Labem je předkládán zpracovaný návrh obecně závazné vyhlášky, kterou se zakazuje požívání alkoholických nápojů za účelem zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na vymezených veřejných prostranstvích (dále jen „OZV“), který reaguje na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/21 ze dne 27. 7. 2021, ve kterém Ústavní soud přehodnotil svůj dosavadní právní názor a nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 69/04 ze dne 8. 3. 2007.

Předkládaný návrh OZV vychází především z textu předcházející zrušené vyhlášky, a to především s ohledem na to, že její fungování bylo z hlediska praxe bez větších problémů. Dalším zdrojem pro její tvorbu pak byla metodika Ministerstva vnitra ČR, které se této problematice věnuje, a to především ve snaze předejít dalším problematickým formulacím textu, které by mohly být předmětem sporu. V neposlední řadě bylo podkladem tvorby samotného textu a příloh jednání s městskými obvody, které proběhlo formou několika neformálních pracovních setkání za účasti tajemníků jednotlivých městských obvodů, vedoucích odborů majetku jednotlivých městských obvodů, zástupce odboru majetku magistrátu města, zástupce finanční odboru magistrátu města, zástupce právního oddělení magistrátu města, ředitele městské policie a některých dalších zástupců jednotlivých městských obvodů. Cílem těchto jednání bylo upravit potřebné změny vyhlášky s maximálním ohledem na požadavky městských obvodů.

Článek 1 a článek 2 předkládané OZV vymezují předmět, cíle této vyhlášky a v ní obsažené pojmy. Oba tyto články jsou formulovány téměř totožně jako v předcházející OZV, v této části nedošlo k výrazným změnám.

Naopak nově je vystavěn článek 3 předkládaného návrhu OZV. Tento článek upravuje zákaz požívání alkoholických nápojů na některých veřejných prostranstvích. Jeho obsah vyšel především z požadavků, které zazněly na jednáních s městskými obvody.

Požívání alkoholických nápojů a zdržování se s otevřenou nádobou s alkoholickým nápojem (dále jen „zákaz požívání alkoholických nápojů“) je zakázáno:

- a) na veřejných prostranstvích vymezených v příloze č. 1 až 4 této obecně závazné vyhlášky;
- b) na sportovištích, dětských hřištích a pískovištích, která jsou přístupná bez omezení, a v okruhu 20 m od nich;
- c) v okruhu 20 m od škol, školek a školských zařízení;
- d) v prostoru nástupišť městské hromadné dopravy, za nástupiště městské hromadné dopravy je považován veřejně přístupný prostor o šířce 5 m a délce 30 m před a 5 m za označníkem ve směru jízdy dopravního prostředku.

Nově byla použita formulace „požívání alkoholických nápojů a zdržování se s otevřenou nádobou s alkoholickým nápojem“. Tato rozšířená formulace byla zvolena s ohledem na činnost k samotné konzumaci alkoholu směřující. Tento výklad vychází z nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 11/09. „Konzumace alkoholu se znakem způsobilosti narušit veřejný pořádek se věcně i logicky neomezuje pouze a samotné (vlastní) požívání alkoholického nápoje (tj. pití jako takové), nýbrž zahrnuje i obdobně tomu imanentní a veřejně reflektovatelné činnosti, jež počínají opatřením alkoholického nápoje a pokračující jeho „veřejnou“ připraveností ke skutečné konzumaci.“ Dle výkladu Ústavního soudu vystihuje znak „veřejné připravenosti“ právě podmínka, že jde o otevřenou nádobu s alkoholickým nápojem a zároveň podmínka zdržování se.

Přílohy OZV jsou strukturovány, stejně jako v OZV předcházejících, podle jednotlivých městských obvodů, a jejich obsah vychází z požadavků samotných městských obvodů, které si určily, které oblasti je nutné takto vymezit. Přílohy byly upraveny tak aby, vyhovovaly požadavkům výkladu nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 69/04 ze dne 8. 3. 2007 v souladu se stanoveným principem proporcionality, který obecně stanoví, že obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. Na základě tohoto požadavku byly přílohy č. 1 – 4 upraveny tak, aby nedocházelo k plošnému zakazu.

Požadavek na zákaz požívání alkoholických nápojů na sportovištích, dětských hřištích a pískovištích, která jsou přístupná bez omezení, a v okruhu 20 m od nich, stejně jako na tento zákaz v okruhu 20 m

Důvodová zpráva:

od škol, školek a školských zařízení opět vzešel z pracovních porad s městskými obvody. Výše uvedené prostory byly shledány nejvíce rizikovými oblastmi s vyšší mírou nároku na ochranu před negativními dopady požívání alkoholu. Hranice 20 m byla zvolena jako kompromisní s ohledem na dodržování proporcionality a legality vzhledem k chráněným zájmům na straně jedné a snaze o nejméně omezující rozsah zásahu na straně druhé jak požadují nálezy Ústavního soudu.

Stejně tak z jednání s městskými obvody vzešel i poslední bod článku tři OZV, který se týká „prostoru nástupišť městské hromadné dopravy“ a je cílen na zastávky městské hromadné dopravy. Výše uvedená formulace vychází z definice, kterou uvádí zákona č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně zdraví“), a to v ustanovení § 2 písm. p). Tato definice se užila v případě zákazu kouření a vzhledem k její již zavedené aplikaci byla použita i v tomto případě.

Nově byl formulován i článek 4, který specifikuje výjimky ze zákazu požívání alkoholických nápojů. Dříve upravená možnost udělení individuální výjimky z OZV o zákazu požívání alkoholických nápojů, kterou udělovaly Rady jednotlivých městských obvodů, musela být odstraněna. V důsledku nového právního výkladu problematiky individuálního posuzování výjimek ze zákazu požívání alkoholických nápojů obsaženému v OZV, ke kterému došlo nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/21 ze dne 27. 7. 2021 se část předcházející OZV v čl. 4 odst. 2 ve věci udělení individuální výjimky z regulace zavedené v OZV dostala do rozporu s čl. 104 odst. 3 a čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Ve výše uvedeném nálezu Ústavního soudu je uvedeno, že výjimky stejně jako samotný zákaz užívání alkoholických nápojů je nutné formulovat jako přímo použitelné obecné pravidlo chování a tyto výjimky naopak nelze formulovat tak, že jsou stanoveny na základě zákonem neupraveného veřejnoprávního povolení udělovaného obcí ad hoc pro jednotlivé případy.

I obsah tohoto článku vychází ze společného jednání se zástupci městských obvodů.

Zákaz požívání alkoholických nápojů se nevztahuje na veřejná prostranství vymezení dle čl. 3 :

a) ve dnech 31. prosince a 1. ledna;

b) na prostor a dobu konání kulturních, sportovních a jiných společenských akcí;

c) restaurační zahrádky a předzahrádky poskytující hostinskou činnost, a to po dobu jejich provozu. Bod a) byl obsažen již v předcházející obecně závazné vyhlášce a tato výjimka byla i v nové úpravě ponechána. Stejně tak byl převzat z předcházející úpravy i bod c). Nově byl naformulován z výše uvedených důvodů bod b). Znění tohoto bodu vzešlo ze společných jednání s městskými obvody, kde bylo obecné řešení této výjimky shledáno jako nejjednodušší a zároveň nejpraktičtější způsob stanovení výjimky ze zákazu požívání alkoholu. Znění vychází a odpovídá znění zákonného zmocnění pro obce obsaženého v ustanovení § 17 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně zdraví.

Návrh OZV byl rozeslán i na jednotlivé MO.

Rada městského obvodu Ústí nad Labem - Severní Terasa svým usnesením ze dne tento návrh nepodpořila. Zároveň byly ze strany Úřadu městského obvodu Ústí nad Labem – Severní Terasa zaslány požadavky k doplnění mapových podkladů, které byly zapracovány

Úřad městského obvodu Ústí nad Labem - město prostřednictvím tajemnice Mgr. Dariny Kaliničové požádal o vypořádání nepřesností v mapových podkladech. Jejich poznámky byly přijaty a zapracovány v celém požadovaném rozsahu.

Obsah OZV byl zaslán ke konzultaci Ministerstvem vnitra České republiky.

Důvodová zpráva:

Přílohy:

č. 1 výpis usnesení.pdf